Jordi Solé Tura

ESQUEMA DE LA INTERVENCIO EN LA CONFERENCIA D`HOMES I DONES D`ESQUERRA. (Ambit: "Un projecte d´esquerra per Catalunya").

Palau de Congressos. Barcelona.
17, 18 i 19 de gener de 1986

Què ens ha dut aquí? Una inquietud comuna. 2
1. Per què l'esquerra en el seu conjunt ha perdut no sols les autonòmiques sinó també l'hegemonia
2. Per què estem desconcertats per l'experiència del PSOE al poder.
3. Per què hi ha problemes generals que no encaixen en les nostres tradicions teòriques.

I. Els problemes generals de l'esquerra

1. La discussió sobre la situació i les perspectives de l'esquerra a Catalunya és condicionada per la necessitat de donar una alternativa al nacionalisme conservador però no es pot limitar a aquest aspecte de la qüestió.

1 bis. No és un problema nou. Les tradicions teòriques i polítiques de l'esquerra: model Welfare state, model feminista.

Catalunya no és un clos aïllat de la resta d'Espanya ni de la resta d'Europa.

2. La discussió política de l'esquerra a Europa. La superació creixent de les velles línies divisòries.

3. La discussió a Europa sobre el problema sindical. Nova configuració del panorama sindical.

4. El problema de l'esquerra a Espanya. La política del PSOE en el poder, l'actitud de la resta de l'esquerra. Pragmatisme i actituds merament defensives. La manca d'un debat teòric i la indefinició de les alternatives.

5. Com afecta tot això l'esquerra a Catalunya, en una situació no exactament equiparable a la de la resta d'Espanya.

II. La qüestió de l'hegemonia a Catalunya.

1. Una esquerra minoritària a la Generalitat però majoritària als Ajuntaments de Catalunya.

2. Una esquerra que gestiona i una dreta que fa política i ideologia. ~~Sembla que la divisió de funcions: l'autonomia és cosa de la Generalitat~~

2 bis. El problema del PSOE i l'Estat.

Hi ha nacionalisme en CiU?

3. La ideologia del nacionalisme: la persistència de l'enemic exterior, el victimisme col.lectiu, el monopoli de la representació de Catalunya, la transformació de l'esquerra en la prolongació interior de l'enemic exterior.

4. El populisme com a resposta del nacionalisme a la crisi de valors , a la inseguretat i a l'aïllament individual. El lideratge carismàtic. Debilitat dels partits. Associacions: la dreta hi connecta, l'esquerra no.

El nou bipartidisme a Espanya →

5. L'ambigüitat sobre el model d'Estat: nacionalisme cap endins, regionalisme cap enfora. L'independentisme com a fugida endavant, potenciada pel nacionalisme conservador. Ha millorat això la situació de Catalunya?

6. La pèrdua de l'hegemonia inicial de l'esquerra:

6.1. Les dificultats de la transició: una esquerra majoritària a Catalunya, la dreta majoritària a la resta d'Espanya.

6.2. Una esquerra que no va saber o no va poder concretar en política activa la seva majoria. El govern Tarradellas.

6.3. La divisió de l'esquerra.

6.4. La crisi de les principals formacions de l'esquerra Un PSC majoritari, però poc articulat i amb grans dificultats per a la pròpia unificació. La crisi i la divisió del PSUC. La falta de perspectives del nacionalisme d'esquerra. L'ambigüitat d'Esquerra Republicana.

III. La nova unitat de l'esquerra .

Ni un sol dels problemes de Catalunya es pot resoldre només des de Catalunya.

1. Dos paranys a evitar: 1) que l'hegemonia de l'esquerra es pot refer sobre les mateixes bases i amb les mateixes formes que en els moments inicials de la transició. 2) que l'esquerra ha d'entrar en la lògica del nacionalisme per adquirir legitimitat com a força nacional catalana.

No es pot continuar pensant Catalunya com fa 10 anys.

2. Necessitat d´una nova unitat de les forces d´esquerra, posant en comú tot el que tingui en comú a partir d´una reflexió i d´una pràctica sobre les noves condicions de la nostra societat. La situació política, econòmica i cultural de Catalunya ha canviat. Sota el franquisme l´esquerra va mobilitzar àmplies avantguardes. Ara es tracta de mobilitzar grans majories en unes condicions de normalitat democràtica i de grans canvis econòmics i culturals. Els problemes de la comunicació. El missatge popular.

3. Necessitat de replantejar coses que semblaven definitives, com el de la representació política i l´estructura dels partits. Esgotament del concepte de partit de classe. Necessitat de noves formes d´organització que expressin interessos socials amplis i que es vinculin amb l´autoorganització dels ciutadans. Els partits han de superar l´actual condició de simples mecanismes electorals.

4. Necessitat de superar les línies divisòries del passat. Subsisteixen grans diferències i greus motius d´enfrontament. Però, més enllà de la disputa de l´espai polític, els socialistes no poden limitar-se a ser un partit fet a partir de les institucions i, al mateix temps, pretendre que representen per si sols tota l´esquerra autèntica. I els comunistes no poden continuar parlant de revolució de la majoria des de la minoria més estricta i, alhora, pensar que aquesta revolució de la majoria es pot fer sense uns socialistes àmpliament majoritaris.

Els partits actuals i les seves perspectives.

5. Necessitat de traduir la nova unitat en força electoral i de derrotar electoralment el nacionalisme conservador.

Derrotar CiU.

Un sol partit? Una sola candidatura? Reforçament partits, però deixant clar que es va cap a una cosa nova. Una nova esquerra ha de tenir una nova estructura.

IV. El projecte polític de l´esquerra.

1. L´esquerra i el model d´Estat. La línia divisòria és l´acceptació o el refús del model d´Estat definit a la Constitució. Les característiques d´aquest model en la nostra història política.

2. Un model definit, però obert, que cal construir. Les possibles vies de desenvolupament: el neocentralisme tecnocràtic, el neocentralisme amb dues o tres excepcions, el federalisme.

3. Les possibilitats i les condicions del model federal:

3.1. Els mecanismes de cooperació i de corresponsabilització. La participació de les CCAA en la presa de decisions.

3.2. La simplificació de nivells administratius i la redistribució efectiva del poder.

3.3. La redistribució dels recursos financers.

4. La superació de les ambigüitats de l´esquerra:

4.1. La defensa del dret d´autodeterminació és incompatible amb la lluita per un Estat de les Autonomies de caràcter federal.

4.2. La qüestió de la llengua i el bilingüisme.

5. Una esquerra nacional, però no nacionalista. Necessitat d´assumir a fons la defensa dels interessos de Catalunya com a nacionalitat, però amb voluntat de projectar Catalunya cap a la resta d´Espanya, com un dels motors principals de la construcció de l´Estat de les Autonomies. En comptes del conflicte sistemàtic, la voluntat de diàleg; en comptes de l´aïllament, la

voluntat de solidaritat

6. Però, alhora, independència per a la formulació de la política catalana.

7. Necessitat d'una actitud corresponsable, en aquesta mateixa línia, de l'esquerra a la resta d'Espanya.

V. A manera de cloënda.

La Conferència com a experiència original: gent diversa que comença a discutir de manera unitària dels problemes comuns. Instància de discussió i de diàleg, però que ha de tenir una culminació política. No és la substitució dels partits, però sí que ha de ser un element d'unió i de cohesió, un pont entre els instruments polítics actuals i entre aquests i els del futur.

En definitiva, allò que explica aquesta Conferència és la constatació d'unes mateixes preocupacions i l'exigència de trobar les formes, les propostes i els instruments d'una nova majoria de les forces d'esquerra al nostre país.